

**udělení „Medaile smíření Ackermann-Gemeinde
na památku Hanse Schütze“
Karlovi Schwarzenbergovi
9. srpna 2015 v Českých Budějovicích**

Laudatio

Vaše milosti, ctěný kníže Schwarzenbergu,
vážení hosté, milí přátelé,

udělením medaile smíření Ackermann-Gemeinde Karlovi Janovi knížeti ze Schwarzenbergu dosáhlo naše setkání na závěr dalšího vrcholu. Jako Ackermann-Gemeinde udílíme naše nejvyšší vyznamenání na památku Hanse Schütze, který jako první spolkový předseda udal našemu společenství rozhodující měrou směr: působnost, která je zaměřena na budoucnost ve společném duchu. Toto nasměrování pro nás zůstává závazkem. I Vy, kníže Schwarzenbergu, stejně jako mnozí v tomto sále, Hanse Schütze osobně pamatujete. Toto však rozhodně nezůstává Vaším jediným pojítkem k Ackermann-Gemeinde. Již desetiletí nás provázíte po naší cestě s velkým zájmem a s mnoha sympatiemi. Neustále jste nás podporoval v našich snahách o smíření a o vybudování nového sousedství ve střední Evropě. Tuto blízkou sounáležitost jste prokázal svým příchodem do Českých Budějovic i dnes, přestože nyní panuje čas dovolené a nezbytného odpočinku. Jestliže Vás vyznamenáváme medailí smíření, dáváme tím najevo, jak velmi si vážíme Vašeho úsilí a uvědomujeme si jak blízký jste nám jako bojovník za lidská práva, svobodu a usmíření, jako aktivní katolík a jako předvedčený Evropan. Za to Vám patří srdečný dík!

Dovolte mi ohlédnout se zpět: patřím ještě ke generaci, která zažila studenou válku a železnou oponu. Toto období dějin již dávno pominulo a zdá se být šedým dávnověkem. V této době vedli v komunistickém Československu příslušníci Charty 77, intelektuálové, křesťané a jiní disidenti ve svých pokojích rozhodující debaty. Měli před očima jiný svět, než který je obklopoval: sen o životě ve svobodě, o životě v pravdě. V této společnosti se také otevřeně diskutovalo o historii, včetně odsunu sudetských Němců. V těchto opozičních kruzích také vznikla teze, že jen se znovusjednocením Německa bude možné i znovusjednocení Evropy. Mnoho z těchto myšlenek bylo zaznamenáno na psacích strojích, rozmnožováno pomocí matric a šířeno dál. Tato šedá literatura se nazývala samizdat. V časech komunismu zakázané čtení.

Kníže Schwarzenberg je v této době již několik desetiletí na Západě v exilu. Po převzetí moci komunisty v roce 1948 se musel spolu se svou rodinou dostat do bezpečí Rakouska. Cesty do vlasti pro něj nebyly možné. Skličující situace za železnou oponou mu však nebyla lhostejná. Na Západě využil svého společenského a ekonomického postavení, aby disidentům poskytl podporu. Stává se předsedou Mezinárodního helsinského výboru pro lidská práva. Ve středofranckém Scheinfeldu, na zámku Schwarzenberg, shromažďoval samizdatová díla. Vzniklo tak „Československé dokumentační středisko nezávislé literatury“.

Při pohledu na působení knížete Schwarzenberga ustupuje toto jeho úsilí před rokem 1989 často do pozadí. Přitom se jeho práce stala důležitým základem pozdějších snah o porozumění a smíření mezi Čechy a Němci. Vědomí, že mají na Západě podporovatele, bylo pro pronásledované v komunistickém Československu, ať už se jednalo o intelektuály, křesťany nebo ateisty, velkým zdrojem síly. To je mi známo z mnohých vyprávění. Také zde v této místnosti o tom mohou vyprávět především ti, kteří byli aktivní v tehdejších Kruzích pomoci na východ

Sozialwerku Ackermann-Gemeinde. Z okruhu disidentů, kteří měli po sametové revoluci možnost utvářet podobu své země různými způsoby, nezřídka na vedoucích pozicích, přišly rovněž první a nejdůležitější podněty k novému sblížení Čechů s Němci. Přímo během sametové revoluce byl kníže Schwarzenberg jako prostředník ve středu pražského dění. Ne vždy viditelným, zato ale o to stálejším. V letech 1991 a 1992 byl dokonce vedoucím prezidentské kanceláře Václava Havla.

Se vstupem do aktivní politiky v roce 2003 pro Karla Schwarzenberga začíná nové životní období: senátor, ministr zahraničí, poslanec, předseda strany, místopředseda vlády a kandidát na prezidenta. Od té doby je s politickým životem této země neodmyslitelně spjat. Ani vysoké funkce a velký mediální zájem o jeho osobu jej neodradily od jeho role prostředníka a od jeho jasného hodnocení historie. Odsun Němců z této země jste, kníže Schwarzenbergu, neustále odsuzoval a s tím spojená rizika jste dokonce podstoupil v rámci prezidentské kampaně. Vaše vyjádření jsme vyslechli s velkou vděčností. Tímto způsobem jste podnítil důležitou diskusi. Stal jste se tím mluvčím, ba dokonce symbolem země, jejíž politici a občané se staví ke své vlastní historii otevřeně a dívají se na svět s rozhledem.

Jestliže Vás jako Ackermann-Gemeinde, kníže Schwarzenbergu, vyznamenáváme, pak ne na základě vašich vysokých pozic, které jste zastával a stále zastáváte. Činíme tak, protože jste celá desetiletí nepřetržitě působil na poli smířování Čechů a Němců. „Jsme synové a dcery stejné země, jsme sourozenci“ řekl jste v roce 2013 při vzpomínce na opata Anastáze Opaska v Praze a obracel jste se tím na členy Ackermann-Gemeinde. Stejně, jako mnoho osobností s kořeny v Českých zemích zosobňujete nadnárodního ducha. Skrz vaše proslovy a jednání nám názorně ukazujete, že si musíme sundat omezující národní brýle, pokud chceme utvářet naše sousedství, střední Evropu a Evropu. Jakožto Evropan jste naším vzorem a upomínáte nás, abychom onu národní úzkoprsost nahradili evropským rozhledem a opustili nebezpečně úzké myšlení, které naše národy nakonec svedlo ke katastrofám 20. století. Nezávisle na své pozici jste vždy přispíval k tomu, aby člověk se svými nezczitelnými lidskými právy jako je pravda, třebaže je často nepříjemná, byl vždy středobodem. Dva ústřední směry, které Vás jako vpravdě křesťanského politika ctí. Dva ústřední směry, které jsou pro smíření nepostradatelné.

Za tento přínos ke smíření jakož i za velkou sounáležitost, kterou jste vůči Ackermann-Gemeinde vždy prokazoval, jsme Vám vděční. Jako viditelný znak našich díky bychom Vám rádi předali medaili smíření Ackermann-Gemeinde na památku Hanse Schütze.

Vyznamenání:

**Medaile usmíření
Ackermann-Gemeinde
na památku Hanse Schütze**

Jako výraz jejich snahy o smíření a o trvalý mír mezi národy Evropy a

na památku Hanse Schütze (1901-1982), jejího zakladatele a prvního předsedy, křesťanského sudetoněmeckého sociálního politika a odboráře, poslance pražského parlamentu, německého Spolkového sněmu a Evropské rady, státního sekretáře a bavorského státního ministra,

propůjčuje Ackermann-Gemeinde

Karlovi Schwarzenbergovi
Bývalému ministrovi zahraničí a bývalému místopředsedovi vlády České republiky

**Medaili usmíření
Ackermann-Gemeinde
na památku Hanse Schütze.**

Touto medailí usmíření oceňuje Ackermann-Gemeinde příkladnou snahu

- o potlačení a nápravu bezpráví a utrpení minulosti,
- o vybudování a spoluvytváření dobrého sousedství, zejména mezi Čechy, Němci a Slováky,
- o spolupráci všech mírotvorných a smířčích sil těchto národů ve smyslu duchovní obnovy Evropy a prohloubení evropské jednoty.

České Budějovice, 9. srpna 2015

Martin Kastler
Spolkový předseda